

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

21.08.2018 № 92 - р/к

Справа № 1/03-27-18

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Бездіяльність ПОКОТИЛІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ полягає у непроведенні конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих ПОКОТИЛІВСЬКІЙ СЕЛИЩНІЙ РАДІ ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, що призвела до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.

За результатами розгляду справи № 1/03-27-18, така бездіяльність ПОКОТИЛІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ визнана порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.

ПОКОТИЛІВСЬКУ СЕЛИЩНУ РАДУ ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ зобов'язано припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих ПОКОТИЛІВСЬКІЙ СЕЛИЩНІЙ РАДІ ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 1/03-27-18 про порушення ПОКОТИЛІВСЬКОЮ СЕЛИЩНОЮ РАДОЮ ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання першого відділу досліджень та розслідувань від 06.08.2018 № 375,

ВСТАНОВИЛА:**1. Процесуальні дії**

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення) від 27.03.2018 № 35-рп/к розпочато розгляд Справи за ознаками вчинення ПОКОТИЛІВСЬКОЮ СЕЛИЩНОЮ РАДОЮ ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (надалі – Селищна рада) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.
- (2) Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» адміністративною колегією Відділення надано Селищній раді обов'язкові для виконання рекомендації від 12.04.2018 № 39-рп/к щодо припинення бездіяльності, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів, про виконання яких повідомити Відділення в 3-місячний строк з дня їх отримання з наданням підтверджуючих документів.
- (3) Листом від 03.05.2018 вих. № 147/02-21/1 Селищна рада повідомила про отримання рекомендацій.
- (4) На виконання рекомендацій Селищна рада не надала документів, що підтверджують проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів, отже, рекомендації не виконані.
- (5) Листом від 06.08.2018 № 02-25/1-3318 Селищній раді направлено подання про попередні висновки у справі № 1/03-27-18.
- (6) Листом від 08.08.2018 за № 264/02-21/1 Селищна рада надала відповідь на попередні висновки у справі № 1/03-27-18.

2. Відповідач

- (7) Відповідачем у справі є ПОКОТИЛІВСЬКА СЕЛИЩНА РАДА ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ. Ідентифікаційний код – 04396733, місцезнаходження: 62458, Харківська обл., Харківський, р-н, смт Покотилівка, вул. Інтернаціональна, 3. Основним видом діяльності Селищної ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД – 84.11).
- (8) Відповідно до статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве

самоврядування в Україні» Селищна рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

- (9) Селищна рада згідно з частиною першою статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є юридичною особою і наділена цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно і несе відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

3. Нормативно-правове регулювання

- (10) Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюється Антимонопольним комітетом України.
- (11) Згідно з пунктом 2 частини першої статті 2 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» державна політика у сфері житлово-комунальних послуг базується, зокрема, на принципах створення та підтримання конкурентного середовища при виробленні та наданні житлово-комунальних послуг, забезпечення контролю у сфері діяльності природних монополій.
- (12) Таким чином, органи Антимонопольного комітету України здійснюють державний контроль за створенням конкурентного середовища у сфері надання житлово-комунальних послуг на засадах пріоритету прав споживачів.
- (13) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (14) Отже, реалізація Селищною радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (15) Статтею 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (із змінами) передбачено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад віднесено визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (16) Згідно з частиною третьою статті 35-1 Закону України "Про відходи" (із змінами) збирання та вивезення побутових відходів у межах певної

території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

- (17) Статтею 1 Закону України «Про відходи» визначено, зокрема, що:
- побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;
  - послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.
- (18) Відповідно до пункту 4 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (із змінами), виконавець послуг з вивезення побутових відходів визначається на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.
- (19) Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначена Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 N 1173 (надалі - Порядок).
- (20) Згідно пункту 3 Порядку учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 21 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (21) Відповідно до пункту 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради у порядку, встановленому законом.
- (22) При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі вказаний Порядок не містить, а, отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.
- (23) Враховуючи вищенаведене, виконавці послуг із вивезення побутових відходів повинні бути визначені на конкурсних засадах.

4. Обставини справи

- (24) Відділенням на виконання завдань, покладених на органи Антимонопольного комітету в Україні статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» з метою здійснення державного контролю за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, відповідно до статті 17 цього ж Закону було проведено дослідження ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами в межах Харківської області (включаючи місто Харків).
- (25) На вимогу голови Відділення Селищна рада листами від 14.07.2017 № 196/03-21/1 (вих. від 24.07.2017 № 2309) та від 19.02.2018 № 61/02-2221/1 від 20.02.2018 № 02-25/121 повідомила Відділення, що послуги з вивезення побутових відходів на території Селищної ради, зокрема протягом 2014-2017 років та протягом січня-березня 2018 року надає КП «Жилкомунсервіспослуга» Покотилівської селищної ради.
- (26) Відповідно до Рішення Селищної ради від 06.03.2017 «Про затвердження схеми санітарної очистки території смт Покотилівка» директор КП «Жилкомунсервіспослуга» Покотилівської селищної ради має забезпечити збирання, перевезення побутових відходів згідно затвердженої схеми санітарної очистки території селища Покотилівка та у відповідності до вимог чинного законодавства України.
- (27) Листом від 14.07.2017 вих. № 196/02-21/1 Селищна рада повідомила, що конкурсів на надання послуг з вивезення побутових відходів протягом 2015-2016 років та першого півріччя 2017 року не проводилося.
- (28) В ході проведеного дослідження ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами Відділенням встановлено, що в межах Харківської області послуги з вивезення побутових відходів надають близько 73 суб'єктів господарювання.
- (29) Потенційними конкурентами на ринку вивезення побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідно матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться сміттесортувальні, сміттепереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів, власні полігони. Також конкурентами можуть вважатися нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок з метою надання послуг з вивезення побутових відходів та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів.
- (30) Слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.

- (31) За наявною у Відділенні інформацією послуги з вивезення побутових відходів у Харківському районі Харківської області, окрім КП «Жилкомунсервіспослуга», надають, зокрема, Виробниче-комерційне підприємство «Служба замовника», Бабаївське виробниче управління житлово-комунального господарства, ФОП Федорова К.М., Житлово-експлуатаційне управління «Докучаївське», КП «Комунарське виробниче управління житлово-комунального господарства» та КП «Пісочинкомунсервіс», а, отже вони є потенційними конкурентами КП «Жилкомунсервіспослуга» та можуть брати участь у конкурсі з вивезення побутових відходів на території Селищної ради.
- (32) Отже, ринок послуг з вивезення побутових відходів є потенційно конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з визначення виконавцем послуг у сфері поводження з побутовими відходами.
- (33) Непроведення Селищною радою, всупереч вимогам чинного законодавства, конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів може обмежувати право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг із вивезення побутових відходів.
- (34) В свою чергу, недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.
- (35) Бездіяльність Селищної ради по проведенню конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.
- (36) Отже, встановленими у Справі обставинами у їх сукупності та матеріалами Справи доведено, що бездіяльність Селищної ради, яка полягає у проведенні конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих Селищній раді, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, яка може призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.
- (37) Доказами, які підтверджують вчинення Селищною радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, є документи, що містяться в матеріалах Справи.

5. Висновки по справі та правова кваліфікація дій Відповідача

- (38) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України "Про захист

економічної конкуренції" антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (39) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.
- (40) Отже, бездіяльність Селищної ради, яка полягає у непроведенні конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих Селищній раді, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, яке може призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.

6. Заперечення відповідача

- (41) На подання про попередні висновки у справі № 1/03-27-18, направлені Селищній раді супровідним листом від 06.08.2018 № 02-25/1-3318, Селищна рада надіслала листом від 08.08.2018 № 264/02-21/1 рішення XXII сесії VII скликання Покотилівської селищної ради від 12.06.2018 «Про виконання рекомендацій адміністративної колегії Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України» (надалі – Рішення сесії).
- (42) Згідно з Рішенням сесії Селищна рада вирішила надання послуг з вивезення побутових відходів на території Покотилівської селищної ради покласти на КП «Жилкомунсервіспослуга» відповідно до статуту підприємства.
- (43) При цьому в Рішенні сесії Селищна рада зазначила наступне: «враховуючи протокол № 1 конкурсної комісії з призначення управителя у багатоквартирних будинках на території Покотилівської селищної ради від 10.03.2018, рішення виконавчого комітету «Про визначення управителя багатоквартирних будинків» № 31 від 14.03.2017 року, згідно якого управителем багатоквартирних будинків у смт Покотилівка Харківського району Харківської області визнано «Жилкомунсервіспослуга» Покотилівської селищної ради, статутом якого передбачено надання послуг щодо збирання сміття на договірних умовах

з відповідними підприємствами, організаціями та населенням, враховуючи те, що територія Покотилівської селищної ради межує з Бабаївською селищною радою Харківського району Харківської області, з Новобаварським та Основянським районами міста Харкова, де надаються послуги з вивезення побутових відходів, що підтверджує існування економічної конкуренції на ринку ритуальних послуг, в зв'язку з чим мешканці селища можуть обирати виконавця послуги...» (мова оригіналу).

- (44) Втім, такі твердження Селищної ради не можуть бути прийняті до уваги, оскільки нормативно-правовими актами, зокрема, Законом України «Про відходи», Правилами надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (із змінами), Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 визначено, що виконавець послуг з вивезення побутових відходів визначається на конкурсних засадах.
- (45) Проте, Селищною радою не було організовано та проведено конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтю 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА

1. Визнати, що **ПОКОТИЛІВСЬКА СЕЛИЩНА РАДА ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ** (ідентифікаційний код – 04396733), не провівши конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих **ПОКОТИЛІВСЬКІЙ СЕЛИЩНІЙ РАДІ ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**, вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що може призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.

2. Зобов'язати ПОКОТИЛІВСЬКУ СЕЛИЩНУ РАДУ ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код - 04396733) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих ПОКОТИЛІВСЬКІЙ СЕЛИЩНІЙ РАДІ ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, в 2-місячний строк з дня отримання рішення, про що письмово повідомити територіальне відділення в 10-денний строк з дня припинення порушення.

Відповідно до частини першої статті 60 зазначеного Закону рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Гейда І.О.

Члени колегії

Трегубець Н.О.

Бугаєв А.М.

Аврамова С.П.

Тевелєва Ю.В.